

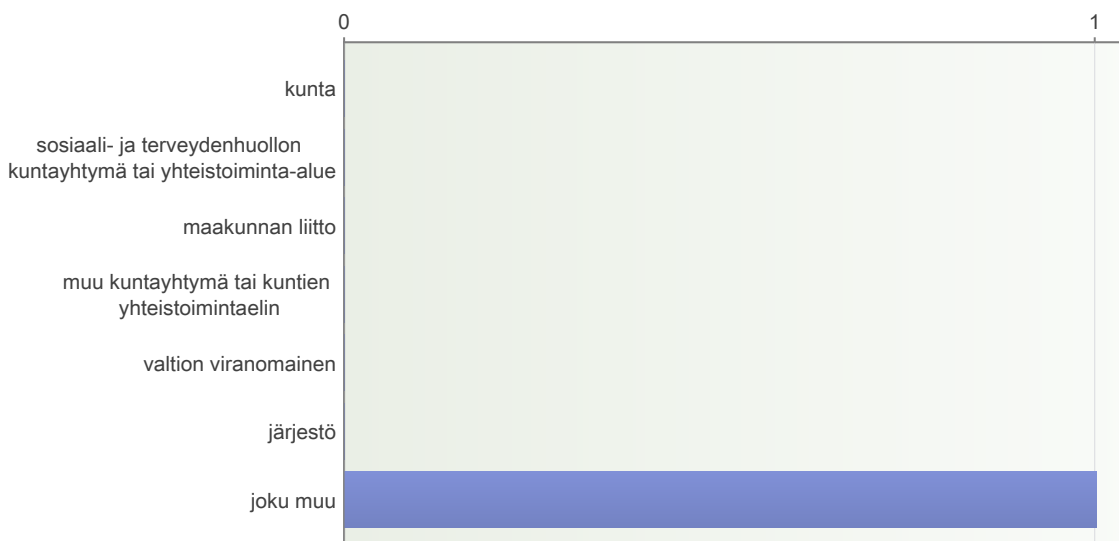
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöön käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Kansallinen Kokoomus rp	Jussi Salonranta	jussi.salonranta@kokoomus.fi		

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: joku muu

- rekisteröity puolue

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Sote- ja maakuntauudistus on yhteiskuntaa voimakkaasti muokkaava välttämätön uudistus. Uudistuksen on lähdettävä ensisijaisesti ihmisten laadukkaista, tasavertaisista ja oikea-aikaisista palveluista, ei hallinnosta.

Esityksellä on mahdollista kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja. Sote-uudistuksen tavoitteena ovat yhdenvertaiset perus- ja erikoistason palvelut maassamme.

Sote-uudistuksen tavoite on, että terveys- ja hyvinvointieroja voidaan kaventaa kun ihmiset pääsevät oikea-aikaisesti hoitoon. Valinnanvapaus lyhentää jonoja ja parantaa hoidon oikea-aikaisuutta kaikilla. Tämä on pitkällä tähtäimellä myös kustannustehokasta.

1.1.2019 voimaan tuleva valinnanvapaus tulee toteuttaa siten, että se tukee kokonaisvaltaista hyvinvointia eikä se saa kasvattaa väestön hyvinvointi- ja terveyseroja. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen on oltava uudistuksen jälkeen riittävät resurssit, selkeät tavoitteet ja kannustimet.

Terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseksi tulee perustason palveluja vahvistaa ja lähipalveluiden on säilyttävä lähellä palveluiden käyttäjää. Erityisosaamista vaativia palveluja voidaan keskittää muun muassa laatu- ja kustannussyistä, mutta perustason palveluiden on säilyttävä mahdollisimman lähellä.

Valinnanvapausmalli on osaltaan yksi ratkaisu perustason palveluiden vahvistamiseen.

Valinnanvapausmallissa tulee varmistaa pk-sektorin yritysten toimintaedellytykset ja myös siten varmistaa eri alueiden lähipalvelut.

Jotta uudistuksen tavoitteet saavutetaan, on uudistuksesta saadut lausunnot analysoitava ja sen jälkeen on vielä käytävä läpi kaikkien eri uudistusten (sote- ja maakuntauudistus, laajan päivystyksen sairaalat, palveluiden keskittäminen, pelastustoimen uudistus, aluehallinnon uudistus jne.) vaikutukset maakunnittain ja tarkasteltava palveluiden saatavuutta. Kyseessä on kokonaisuus, jossa kaikki osat vaikuttavat.

Lisäksi uudistuksessa vähemmälle huomiolle jääneet sosiaalipalvelut on muistettava kiinteänä osana uudistusta. Paljon palveluita tarvitseville ihmisille, kuten sairaille ikääntyneille, perheille ja pitkäaikaistyöttömille on palveluiden integraatio tärkeää.

Kokoomus on vahvojen kuntien kannattaja ja sen, että kunnalla olisi säilynyt järjestämisvastuu palveluista. Vähintäänkin olisi kunnille pitänyt jättää tuottamisvastuuta, esimerkiksi yhtiöiden kautta. Hallituksen päädyttyä maakunnan järjestämisvastuuseen on siitä tehtävä ihmisille paras mahdollinen eli laadukkaita ja yhdenvertaisia palveluja edistävä.

Kokoomus katsoo, että sote-lainsäädännön rinnalla on käytävä keskustelua myös kunnan tulevista tehtävistä, rahoituksesta ja vastuista, jotta pystymme vaikuttamaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Lähidemokratia on tärkeä osa yhteiskunnan rakenteita ja sen kehittämistä. Kunta luo puitteet laaja-alaisen hyvinvoinnin toteutumiseksi. Kunta on hyvinvoinnin perusyksikkö myös tulevaisuudessa.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Vastaajien määrä: 1

- Uudistuksessa tavoiteltu kustannusten kasvun vähentäminen on haastavaa saavuttaa. Kustannusten vähentämiseen tarvitaan monia eri keinoja. Rakenne luo puitteet, mutta ei vielä tuo työkaluja. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää tuottavuuden kasvua, joka puolestaan on saavutettavissa vain toimintatapojen muutoksilla. Lisäksi vertailutieto laadusta ja kustannuksista on tärkeässä asemassa. Taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan sektorilainsäädännön jatkuvaa kehittämistä.

Kustannusten hillinnän tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että uudistuksessa huomioidaan muiden muassa henkilöstön osaamisen tarkoituksenmukainen hyödyntäminen ja työnjako (esim. sairaanhoitajien, terveydenhoitajien, hammashoitajien tai fysioterapeuttien suoravastaanotot), johtaminen, monituottajuus, digitalisaatio, sairaalakapasiteetin järjeistäminen, palveluketjujen sujuvuus (integraatio), kustannusten läpinäkyvyys ja kilpailun hyödyntäminen.

Sote-uudistukseen liittyvä päivystysuudistus ja erikoissairaanhoidon keskittäminen vähentävät kilpavarustelua ja nostavat tilojen ja laitteiden käyttöastetta.

Lakiluonnoksen rahoitusmallin tulee osaltaan varmistaa 3 miljardin euron kustannusten hillinnän tavoitteen toteutuminen. Sosiaali- ja terveysministeriö, valtiovarainministeriö ja lopulta valtioneuvosto ovat vastuussa siitä, että taloudelliset tavoitteet saavutetaan ja kustannusvaikuttavuutta johdetaan.

Oleennaista tavoitteiden saavuttamiselle on se, että toiminta ja kustannukset ovat täydellisen läpinäkyviä. Kaikkien verorahoitteisten palveluiden todelliset yksikkökustannukset tulee pystyä määrittelemään ja kertomaan avoimesti. Läpinäkyvyyden tulee toteutua sekä valinnanvapauden piirissä olevissa palveluissa että maakunnan muissa palveluissa.

Kokoomus esittää huolensa siitä, ettei suurimpien kaupunkien osaamista sote-palveluissa ei hyödynnetä erillisratkaisuin. Vain laajalla väestöalueella on saavutettavissa kustannusvaikuttavuus, jota uudistuksella tavoitellaan.

Erittäisen tärkeää on myös huomioida eri sektorien lainsäädäntöhankkeiden vaikutukset sote-sektoriin ja sen kustannuksiin.

Kustannusten hillinnässä on päästävä tavoitellulle lasketulle suuruustasolle. On myös huolehdittava, että julkisella sektorilla on tuloja eli työllisyydestä ja elinvoimasta. Tässä olennaisia ovat kaupunkiseudut, jotka ovat kasvun moottoreita.

Kokoomus katsoo, että osa maakunnista on väestöpohjaltaan ja -kehitykseltään liian pieniä uudistuksen tavoitteiden toteutumisen kannalta. Tämän vuoksi menettely arvioida maakuntien kykyä suoriutua tehtävistään on oleellinen osa kokonaisuutta. Sen tulee johtaa maakuntien yhdistämiseen, mikäli ne eivät suoriudu toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteistaan.

5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

- Kuntatason merkitys demokratian toteuttajana korostuu uuden rinnakkaisen hallinnon myötä ja on entistäkin tärkeämpää, että toimintakykyisistä, vahvoista peruskunnista pidetään huolta ja kuntakokoa vahvistetaan edelleen.

Demokratian turvaamiseksi maakunnan päätöksenteon tulee perustua puoluepoliittiseen suhteellisuuteen. Ehdokkaita asettavien tahojen tulee kiinnittää erityistä huomiota alueelliseen tasapuolisuuteen ehdokasasettelussa.

Esitys mahdollistaa demokratian toteutumisen, kuitenkin esimerkiksi avoimuudessa ja läpinäkyvyydessä on vielä tehtävää. Toteutumista vaikeuttaa se, että maakunnat ovat sekä väestökooltaan, että alueellisilta erityispiirteiltään erilaisia.

Maakunnan toiminnalle ja sote-palveluille on asetettava selkeitä seurattavissa olevia kriteereitä, joiden perusteella voidaan mitata asiakaslähtöisyyden toteutumista, monituottajuutta, hahmottaa toiminnan tarkoituksenmukaisuutta, kokonaistaloudellisuutta, vaikuttavuutta ja laatua.

Demokratian toteutumiseksi on tärkeää, että äänestysaktiivisuus vaaleissa nousee korkealle tasolle. Vaalien lisäksi maakunnassa tarvitaan myös muita vaikuttamisen muotoja.

Kun järjestäminen ja tuottaminen sote-palveluissa erotetaan selvästi toisistaan, on lainsäädännössä varmistettava, että järjestäjän eli maakunnan asema tulee selvästi vahvemmaksi kuin sen alaisen palvelulaitoksen. Järjestäjän valta suhteessa tuottajaan ei saa muodostua liian heikoksi, jotta julkinen tuottaja eli palvelulaitos ei ota sellaista tosiasiallisen yhteiskunnallisen vallankäyttäjän roolia, joka kuuluu demokraattiselle vallankäyttäjälle eli maakunnalle.

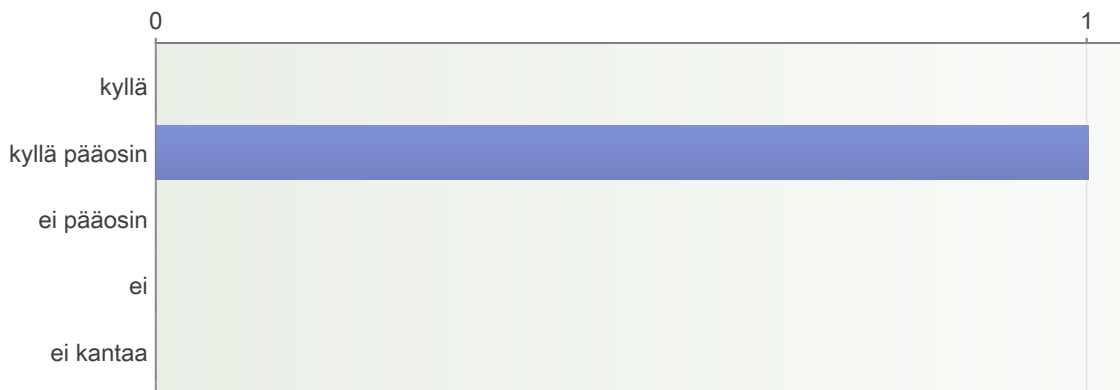
Kielellisten vähemmistöjen oikeuksien toteutumisesta on huolehdittava. Uudistuksen kielelliset vaikutukset on

arvioitava huolellisesti.

Kansanvaltaisuuden lisäksi on huomioitava kansalaisten tasa-arvoisuus. On tärkeää, että tasapuolisen kohtelun vuoksi palvelutasoa määrittelevät kriteerit ja resursointi on turvattu valtakunnallisesti.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

Vastaajien määrä: 1

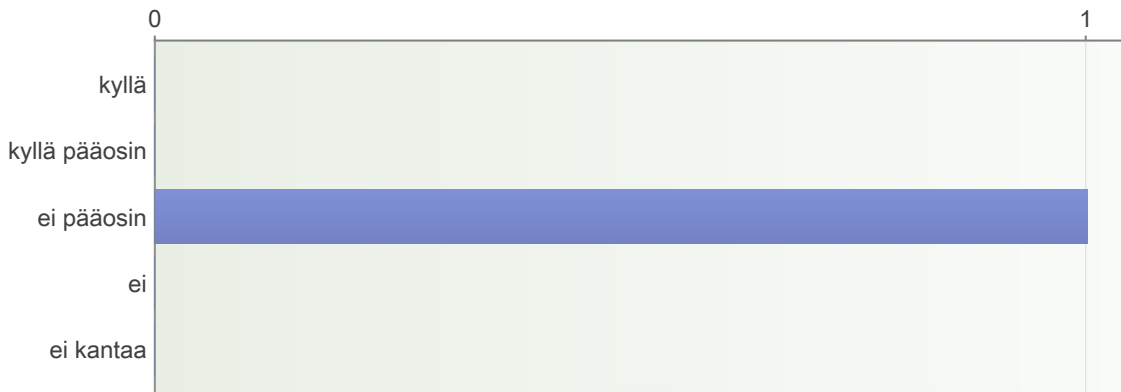

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Maakuntien tehtävät on rajattava riittävän tarkasti sille lailla erikseen annettuihin tehtäviin. Toisaalta on huolehdittava, että maakunnista ei muodostu kuntien kanssa kilpailevaa toimivaltaa käyttäviä organisaatioita. Maakuntalain tulee antaa raami maakuntien hallinnon järjestämiselle siten, kuin maakunnille erityisesti annettujen tehtävien hoitaminen vaatii. Laissa ja sen perusteluissa on nimenomaisesti todettava, että maakunnille ei luoda kuntien itsehallintoon ja yleistoimivaltaan rinnastuvaa yleistä toimivaltaa ja -alaa. Perusteluissa on myös tuotava esille, että kuntien itsehallintoa koskeva hallinto- tai oikeuskäytäntö ei rinnastu perustettavien maakuntien toimivallan arviointiin. Maakuntien tulee olla erikoistuneita toimijoita, joiden itsehallinto on tarkkaan rajattu säädettyihin tehtäviin säädetyllä tavalla. Sote- ja maakuntauudistuksen jälkeenkin erityisesti kaupungit ja kunnat ovat kasvun moottoreita. Globaalissa maailmassa kaupunkiseudut ovat avainasemassa kasvun luomisessa. Uuden maakuntalain ei pidä rajoittaa tai vaikeuttaa kuntien elinvoimatehtävien tarkoituksenmukaista järjestämistä. Lainsäädännön tulee antaa riittävästi joustoa suurten kaupunkiseutujen tarkoituksenmukaisille ratkaisuille ja alueiden erityispiirteitä tukeville ratkaisuille.

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

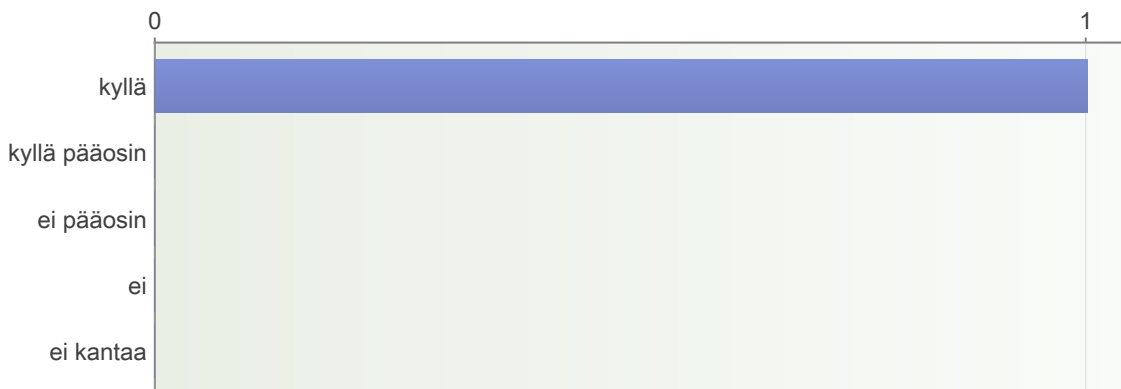

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Kuntien ja maakunnan välisen työnjaon on oltava yksiselitteisen selkeä ja yhteistyölle on luotava pelisäännöt ja kuulemismenettelyt. Erityisesti on huolehdittava, että maankäytön ja ennaltaehkäisevän hyvinvointityön osalta vastuunjako, päätöksenteko ja resursointi ovat tarkoituksenmukaiset. Kuntien ja maakuntien välistä työnjakoa tulee tarkastella myös alueittain siten, että mm. työllisyys ja perheiden tukeminen eivät vaarannu. Kasvu ja kehitys täytyy mahdollistaa eli palvelutuotanto tulee organisoida tarkoituksenmukaisimmalla tavalla. Suurten kaupunkiseutujen kehitys ei saa vaarantua uudistuksessa. Työelämäpalveluiden osalta on ristiriitaista, että pitkäaikaistyöttömyyden vastuu on pitkälti kunnilla, kun taas resurssit ja työkalut ovat maakunnilla.

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

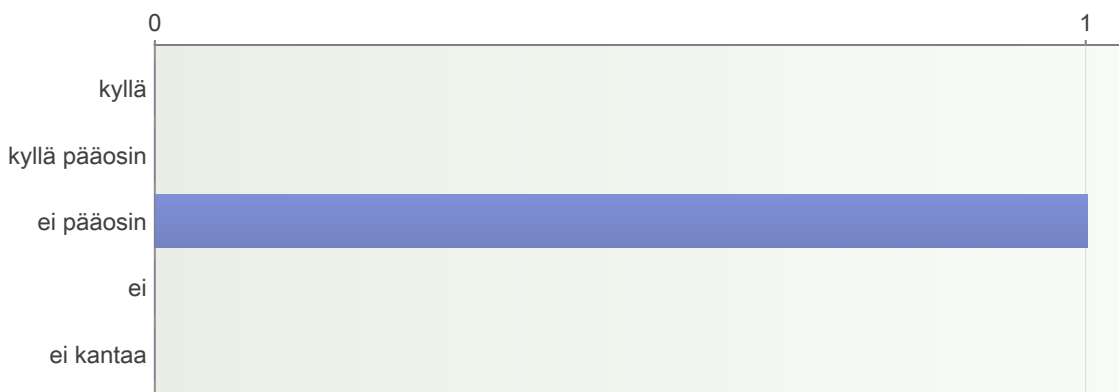
Avoimet vastaukset: kyllä

- Maakunnan asukkaille on taattava monipuoliset osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet maakunnan päätöksentekoon. Maakunnan päätöksenteon avoimuuteen ja läpinäkyvyyteen tulee kiinnittää erityistä huomiota maakunnan asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien vahvistamiseksi. Maakunnat ovat hyvin erikokoisia. Valinnanvapaus vahvistaa jokaisen maakunnan asukkaan mahdollisuutta vaikuttaa suoraan palveluihinsa. Lakiluonnoksen esitykset maakunnan kansanäänestyksestä ja maakunnan asukkaan aloiteoikeudesta ovat kannatettavia. Kokoomus näkee tärkeänä, että erilaisia vaikuttamisen keinoja vahvistetaan osallistumismahdollisuuksien edelleen lisäämiseksi. Maakunnan nuorisovaltuuston,

vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston säätäminen lakiin turvaavat eri ihmisryhmien mahdollisuudet osallistua päätöksentekoon. Myös yrittäjien ja elinkeinoelämän vaikutusmahdollisuuksista tulee huolehtia esimerkiksi laadittavan kasvupalvelulain yhteydessä.

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Laissa ei ole riittävällä tavalla määritelty laitoksen asemaa ja tehtäviä. Sen suhde maakunnan mahdollisesti perustamiin yhtiöihin on epäselvä. Järjestäjä ja tuottaja on syytä erottaa riittävän selkeästi ja läpinäkyvästi toisistaan ja näin lakiluonnoksessa onkin tehty. Yhtiömuoto on tarkoituksenmukainen tuottajaorganisaatiolle. Näin taataan tuotannon läpinäkyvyys ja vertailukelpoisuus markkinoihin. Maakunnan ja palvelulaitoksen rooli vaatii edelleen muutoksia suhteessa muun muassa valinnanvapauteen, ettei palveluprosessista muodostu liian monimutkainen.

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

- Maakunnat hoitavat niille lailla säädettyjä erityisiä tehtäviä ja saavat näiden erityisten tehtävien järjestämiseen rahoitusperiaatteen mukaisesti yleiskatteellista valtionrahoitusta. Koska maakunnille ei luoda kuntien kaltaista yleistä toimivaltaa ja -alaa, on lakiluonnoksessa päädytty täysin perustellusti ratkaisuun, että maakunnille ei myöskään anneta verotusoikeutta. Maakunnat muodostavat keskeisen osan julkista taloutta, minkä vuoksi niiden taloudellisen kokonaisuuden erityisen tarkka ohjaaminen on perusteltua. Sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut ovat perusoikeuksia, minkä vuoksi valtio on loppujen lopuksi niistä vastuussa. Tämän vuoksi myös valtion rahoitusvastuu on perusteltu. Rahoituksen kannustavuutta tulisi kuitenkin tarkastella.

11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan tuotannon kustannusten tulee olla läpinäkyviä ja avoimia.

Lakiluonnoksen esitykset valtakunnallisista palvelukeskusten tehtävistä ja maakuntien velvoitteista käyttää näitä valtakunnallisia palvelukeskuksia eivät toteuta uudistuksen tavoitteita. Palvelukeskuksia ei tässä muodossa ja luonnoksessa kuvatuin tehtävin tule perustaa. Kunnilla ja maakunnilla tulisi olla mahdollisuus vapaasti pohtia rakenteellisia ratkaisuja.

Koko uudistuksessa on huomioitava se, että palveluiden tuottaminen on mahdollista erilaisille toimijoille ja että mukaan tulee uusia ja pieniä toimijoita. Näin tulee menetellä myös esimerkiksi hankinnoissa.

Maakuntalain tulee mahdollistaa tehtävien (muun muassa kasvu- ja elinvoimapalveluihin liittyen) siirrot kunnille silloin, kun siitä maakunnassa ja kuntien välillä niin erikseen sovitaan.

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

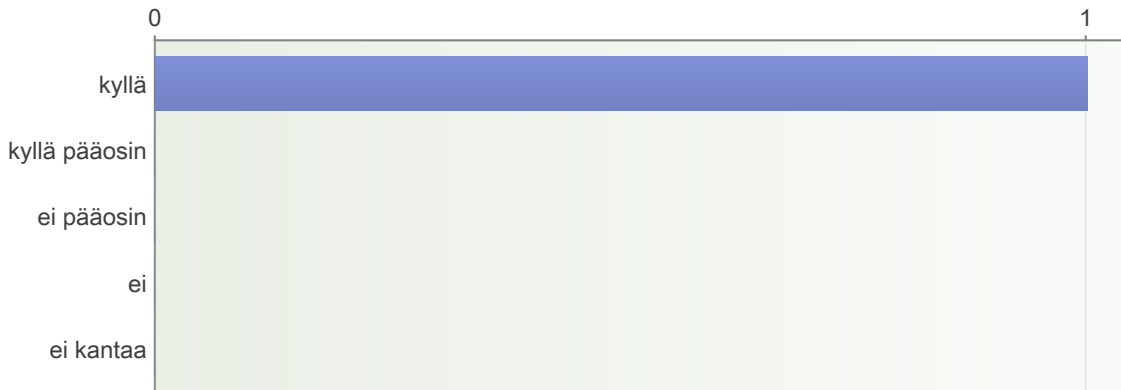
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

- Sopimuksen sitovuus on perusteltua, kuten myös se, että pykälässä 18 säädetään valtioneuvoston toimivallasta yhteistyösopimuksen suhteen. Yhteistyötä olisi perusteltua täsmentää asetuksella, jossa yhteistyön sektoreita ja sen muotoa täsmennetään.

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

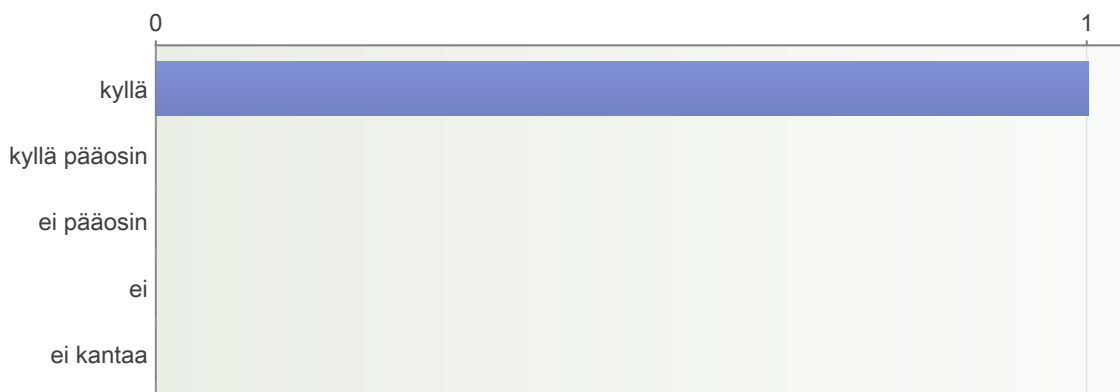
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveystaloudessa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

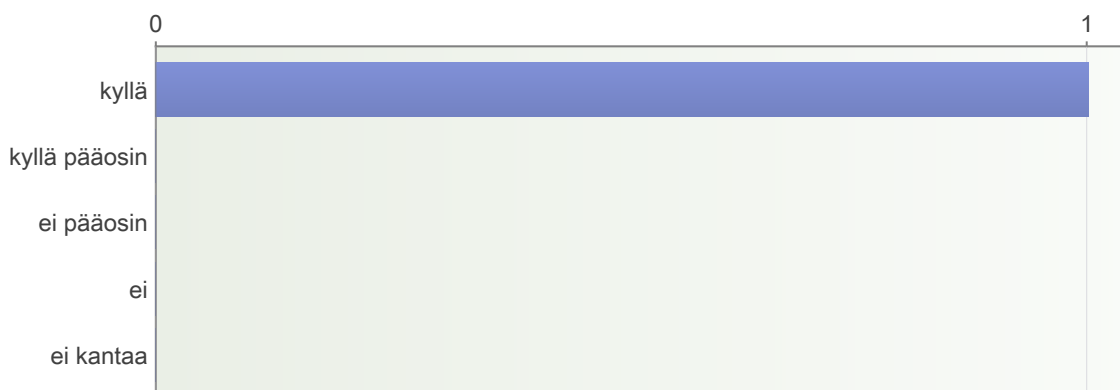

Avoimet vastaukset: kyllä

- Valtion ohjaus on uudistuksen tavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta perusteltua. Erikoistason palveluiden resurssien riittävyyden turvaaminen ja tarkoituksenmukainen jakautuminen edellyttävät nykyistä vahvempaa valtakunnallista ohjausta. Uudistukselle asetettua 3 miljardin euron kustannusten hillinnän tavoitetta ei ole todennäköistä saavuttaa ilman vahvaa valtakunnallista ohjausta.

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

- Järjestämisen ja tuottamisen erottamisella tavoitellaan tuotannon läpinäkyvyyden ja vertailtavuuden varmistamista yksityisen sektorin toiminnan kanssa sekä tuotannon erillisen johtamisen varmistamista. Järjestämisen ja tuottamisen erottamiseen on kiinnitettävä erityistä huomioita kilpailuneutraliteetin näkökulmasta ja erityisesti siksi, että uudistuksen tavoitteena on saavuttaa eri tuottajatahoille omistajapohjasta riippumatta tasavertaiset toimintaedellytykset. Järjestämisen ja tuottamisen erottamisella voidaan nähdä olevan myönteisiä hyötyjä perusoikeuksien toteutumisen edistämiseksi. Järjestämisen ja palvelujen tuottamisen välinen erottaminen edistäisi perustuslain 19 §:ssä turvattujen oikeuksien toteutumista. Kun kaikkien perustuslain 19 §:n velvoitteiden toteutumisesta vastaaminen olisi yhden järjestäjäorganisaation vastuulla, selkiyttäisi se vastuuta veloitteen toteuttamisesta. Tällöin järjestäjäorganisaatiolla olisi selkeä kokonaisvastuu huolehtia, että jokaisella on mahdollisuudet valita tarvitsemansa palvelu eri tuotanto-organisaatioista. Erillinen tuotantojärjestelmä vapauttaisi perustuslain 19 §:n mukaisien oikeuksien toteutumisesta vastaavan viranomaistahon vastaamaan siitä, että mainitut perusoikeudet toteutuvat paremmin. Nykytilaan verrattuna kaikkien tämän pykälän mukaisten oikeuksien toteutumisesta vastaaminen olisi yhden viranomaistahon tehtävänä. Lisäksi järjestämisen ja tuottamisen erottaminen mahdollistaisi tämän pykälän mukaisten perusoikeuksien toteuttamisen laajemmalla tuotantovastuullisten yksiköiden määrällä. Kun perusoikeuksien toteutumisesta vastaava viranomaistaho voisi keskittyä arvioimaan kysymystä siitä, miten oikeudet saadaan toteutumaan, eikä niinkään pohtimaan, miten saadaan toteutumaan saman järjestämisvastuullisen organisaation tuotanto-organisaation puitteissa, mahdollistuisi perustuslain 19 §:n mukaisten perusoikeuksien toteutuminen todennäköisesti nykyistä paremmin. Toisaalta erottamalla järjestäminen ja tuottaminen omaksi kokonaisuudekseen saataisiin parannettua ihmisten yhdenvertaisuutta. Tilanteessa, jossa palvelun järjestäjä ja tuottaja ovat sidottuina yhteen organisaatioon, ovat palvelun järjestäjän toimialueella asuvat ihmiset lähtökohtaisesti myös sidottuja järjestämisvastuussa olevan organisaation tuottamiin palveluihin. Tilanteessa, jossa järjestäjäorganisaatio sen sijaan vastaisikin siitä, että jokainen järjestäjän vastuulle kuuluva ihminen voi valita, mistä sote-palvelunsa hankkii, jokaisella olisi yhdenvertaisemmat mahdollisuudet hankkia palvelut sellaiselta tarjoajalta, jonka palvelut ovat ihmiselle paremmin saavutettavissa. Järjestämisen ja tuottamisen erottaminen parantaisi näin ihmisten yhdenvertaisuutta asuinpaikasta riippumatta, kun ihmiset eivät olisikaan sidottuja palvelujen järjestämisvastuullisen organisaation palvelujen tuotantoverkkoon. Kolmanneksi järjestämis- ja tuottamisvastuun erottaminen toisistaan parantaisi perusoikeuksien toteutumista, kun jokainen voisi hakeutua elämäntilanteesta riippumatta itselleen mahdollisimman soveltuviin palveluihin. Järjestämisen ja tuotannon erottamalla henkilö voisi hakeutua oman elämäntilanteensa mukaan sellaisen palvelun piiriin, joka soveltuu parhaiten.

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitettun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

- Tarkoituksena on, että maakunnat yhtiöittävät markkinaehtoisesti tarjottavat sosiaali- ja terveyspalvelunsa. Tämä on oleellista reilun kilpailun kannalta. Yhtiöittäminen vaatii Kokoomuksen mielestä avoimuutta. Julkisesti rahoitetun palvelun on avattava kustannuksensa. Kokoomus on vaatinut tätä myös kunnissa. Avoin tieto on välttämätöntä koko valinnanvapaudelle. Tällä hetkellä nämä tiedot eivät ole avoimia ja vertailu eri kuntien tai sairaanhoitopiirien erilaisten palvelujen välillä on lähes mahdotonta. Yhtiöittäminen ei ole itsetarkoitus vaan väline turvata markkinoiden reilu kilpailu. Reilulla kilpailulla ja avoimuudella parannetaan palveluiden laatua ja saatavuutta parhaalla mahdollisella tavalla. Tämä on Kokoomuksen tärkein tavoite; paremmat ja taloudellisesti kestävä sote-palvelut ihmisille. Järjestäminen ja tuottaminen on linjattu pykälässä erotettavaksi. Kuitenkin palvelulaitoksen tehtävä yhtiöiden omistajana sekoittaa rakennetta. On syytä pohtia, onko tämä tarkoituksenmukaisin rakenne: onko palvelulaitos oikea taho ohjaamaan yhtiöiden toimintaa vai järjestäjä.

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Vastaajien määrä: 1

- Pykälää 12 (Asiakkaan valinnanvapaus) tulisi laajentaa valinnanvapauslain valmistelun pohjalta.

Valinnanvapausratkaisulla on huomattavaa vaikutus sekä taloudellisiin tavoitteisiin, että palveluihin ja yhdenvertaisuuteen. Uudistusta tulee olla mahdollista arvioida kokonaisuutena ennen kuin väliaikaishallinto aloittaa työnsä.

Eri tahojen yhteistyö terveyden edistämässä (7 §) tärkeää.

Laajennetaan YTHS koskemaan kaikkia korkeakouluopiskelijoita. Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS) valtakunnallisena ja opiskeluterveydenhuoltoon erikoistuneena toimijana mahdollistaisi opiskelijoille valtakunnallisen ja yhdenvertaisen opiskeluterveydenhuollon.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelukokonaisuudet jätetään valinnanvapauden ulkopuolelle siten, että maakunnat eivät voi päättää siirtää näitä ennaltaehkäiseviä palveluja valinnanvapauden piiriin. Maakuntien tulee voida siirtää korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisvastuu YTHS:lle.

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen opiskelijoiden opiskeluterveydenhuolto voidaan maakunnan suostumuksella järjestää myös muulla sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston hyväksymällä tavalla. On määriteltävä selkeät käytännöt maakunnan, Kelan ja valtakunnallisen opiskelijaterveydenhuollon tuottajan väliselle yhteistyölle.

Kelan rahoitusosuus tulee säilyttää sairausvakuutuksen kautta lisäyksellä, että Kela korvaa myös ammattikorkeakouluopiskelijoiden terveydenhuollon järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia. Mikäli Kelan sairausvakuutuksen kautta tuleva terveydenhoidon rahoittaminen poistuu, tulee YTHS:n rahoituksellinen asema turvata valtion suoralla rahoituksella YTHS:lle.

Kuntarahoituksen nykyinen osuus tulee siirtää maakunnalle, kun opiskeluterveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyy maakuntiin. Maakuntien tulee tehdä YTHS:n kanssa nykyisten kuntasopimusten kaltaiset maakuntasopimukset.

Opiskelijoiden rahoitusosuus tulee kerätä terveydenhoitomaksuina, joka tulee olla samansuuruinen kaikille korkeakouluopiskelijoille. Lisäksi YTHS:llä on oltava oikeus kerätä myös käynteihin perustuvia asiakasmaksuja.

Oppilashuollon, mukaan lukien kuraattorit ja psykologit, järjestämisvastuun on säilyttävä koulutuksen järjestäjällä eli kunnilla.

On arvioitava ensihoidon- ja sairaankuljetuksen kilpailutusmahdollisuutta.

Osana sote-uudistusta on säädettävä nykyistä terveydenhuoltolakia selkeämmin koulutetun hoitohenkilöstön johtamisesta ja johtamistehtävästä. Lainsäädäntötasolle on kirjattava, että hoitotyön johtaminen edellyttää hoitotyön ammattitoiminnan käytännön ja tutkimuksen tuntemista.

Ylimpiin johtamistehtäviin ns. yleisjohtajan tehtäviin tulee valita johtajat, joilla on laaja johtamiskoulutus ja – kokemus. Edellä mainittujen johtamistehtävien tulee olla professioista riippumattomia. Johtamisessa onnistuminen edellyttää laaja-alaista eri alojen osaamista hoitotyö mukaan lukien.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

Ei vastauksia.

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väli aikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaanpanolain 2 luvussa. Onko väli aikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

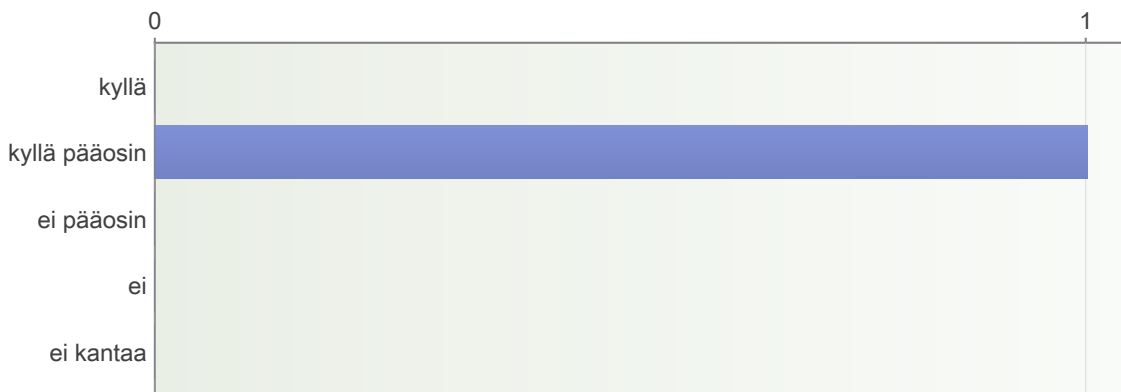

Avoimet vastaukset: kyllä

- Kuntien roolin valmistelussa tulee olla vahva, sillä niillä on tällä hetkellä järjestämisvastuu.

22. 20. Voimaanpanolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiassa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Liikkeenluovutuksen tulee koskea myös muuta kunnan henkilökuntaa, joka tuottaa soteen liittyviä tukipalveluja.

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

- Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuun siirtyminen maakunnille edellyttää, että maakunnilla on riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen ja maakunnan palvelutuotannon järjestämiseen. Maakunnat sitoutuvat vuokraamaan kuntien ja kuntayhtymien sote-kiinteistöt kolmen vuoden määräajaksi. On tärkeää, että mahdollisesti vaille käyttöä jäävät kiinteistöt eivät siirtymäajan jälkeen jää täysin yksittäisen kunnan vastuulle, vaan valtio varautuu esimerkiksi valtionavustuksella tukemaan kiinteistöjen purkukustannuksia.

24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Ei vastauksia.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidätkö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

Vastaajien määrä: 1

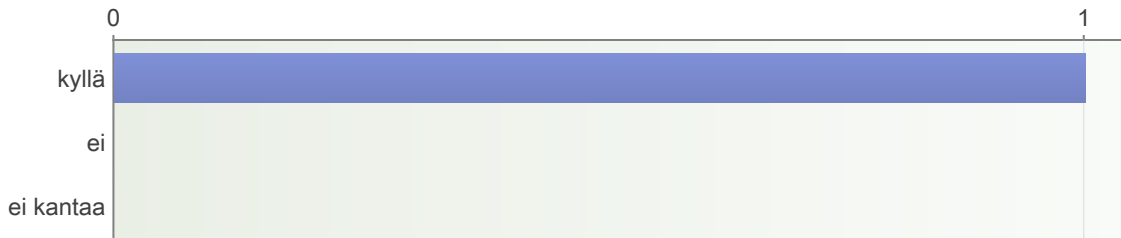

Avoimet vastaukset: kyllä

- Kokoomus tukee kunnallisveron korotusrajausta. E erityisen suuri haaste sote-linjauksissa on sekä lähitulevaisuudessa että pidemmällä aikavälillä, ettei kenenkään tuloverotus uudistuksen takia kiristy. Suurin riski verotuksen kiristymiselle on niissä kunnissa, jotka tähän asti ovat tuottaneet sote-palvelut asukkailleen tehokkaasti, jolloin kunnille on jäänyt enemmän verotuloja käytettäväksi muihin palveluihin kuin sosiaali- ja terveyspalveluihin. Veron korotusrajaus kannustaa kuntia pohtimaan uudelleen organisaatiotaan ja toimintaansa ison muutoksen myötä. Tulevaisuudessa on tärkeää rakentaa mekanismeja, joilla varmistetaan, että kunnat alentavat omaa kunnallisveroaan pysyvästi samassa suhteessa kuin valtion verotus sote-uudistuksen takia kiristyy. Laadukkaiden sote-palveluiden ja ihmislähtöisyyden lisäksi Kokoomus korostaa huolta ihmisten työn verotukseen kohdistuvasta veroprogressiosta ja sen kireydestä.

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

- Siirtymäaika on ajallisesti pitkä huomioiden, että järjestämislaki tulee voimaan vuonna 2017.

27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Ei vastauksia.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

- Maakunnat hoitavat niille lailla säädettyjä erityisiä tehtäviä ja saavat näiden erityisten tehtävien järjestämiseen rahoitusperiaatteen mukaisesti yleiskatteellista valtionrahoitusta. Koska maakunnille ei luoda kuntien kaltaista yleistä toimivaltaa ja -alaa, on lakiluonnoksessa päädytty täysin perustellusti ratkaisuun, että maakunnille ei myöskään anneta verotusoikeutta.

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

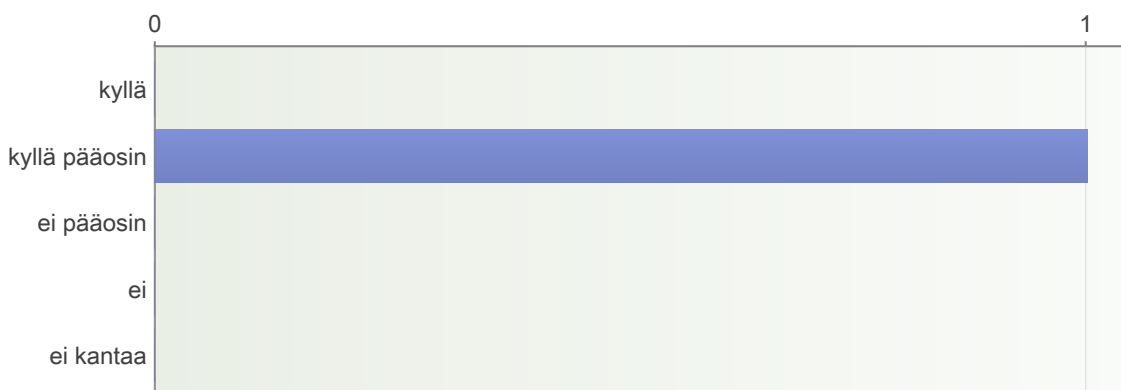
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Rahoituksen määräytymisessä vieraskielisyyskerrointa (maahanmuuttajat) on syytä nostaa esitetystä. Tämän lisäksi kaksikielisyys on syytä huomioida kokonaan omana kertoimenaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten kasvun hillitsemiseksi maakunnissa ja kunnissa tehtävä ennaltaehkäisevän työn merkitys korostuu. Esityksen valmistelussa on ennen kaikkea arvioitava, ovatko rahoitusjärjestelmään sisällytetyt

kannustimet ennaltaehkäisevän työn edistämiseen riittävät. Uuden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kertoimen käyttöönotto maakuntien rahoitusjärjestelmässä on myönteinen ja kannatettava ehdotus.

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

- Uuteen rahoitusjärjestelmään siirtyminen toteutetaan esityksen mukaan määräaikaisen tasausjärjestelmän kautta, mikä vähentää merkittävästi kuntakohtaisia muutoksia uudistuksen toteuttamiseksi.

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Vastaajien määrä: 1

- Yliopistosairaaloiden erityisasema on huomioitava rahoituksessa esitettyä paremmin. Tutkimuksen ja opetuksen kokonaisuus on lakiluonnoksessa puutteellisesti valmisteltu. Yliopistotasoiseen terveyden- ja lääketieteen tutkimukseen on riitettävä määrärahaa myös uudistuksen jälkeen. Rahoituksessa on huomioitava opetusta- ja tutkimusta tekevien yliopistollisten sairaaloiden erityispiirteet.

Uudistuksessa käytettäviä rahanjaon laskentapohjia tulee tarkistaa. Laskentapohjiksi on otettava bruttokustannukset, jotta vertaillaan todellisia ja toisiinsa nähden vertailukelpoisia kustannuksia. Jotta toiminnallista tehokkuutta voidaan vertailla, tulee alueiden erilaiset hintatasot indeksoida vastaamaan toisiaan.

33. 31. Pidätekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena?
(erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Vastaajien määrä: 1

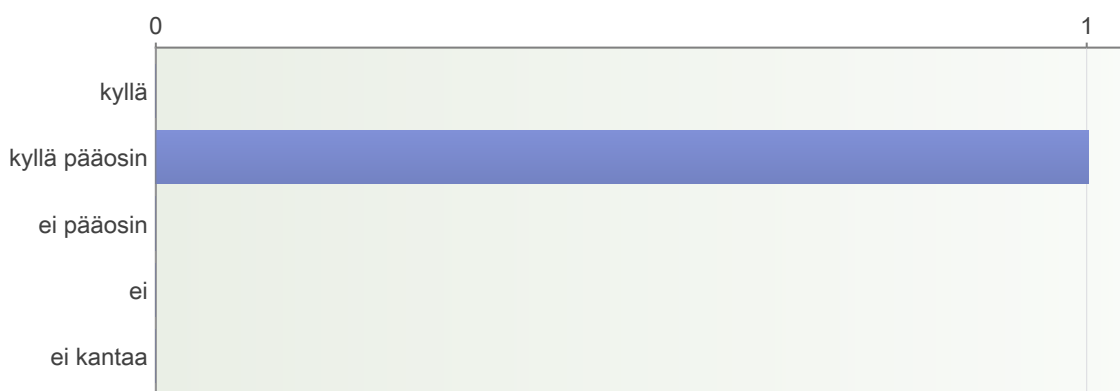
Avoimet vastaukset: kyllä

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Ei vastauksia.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

Vastaajien määrä: 1

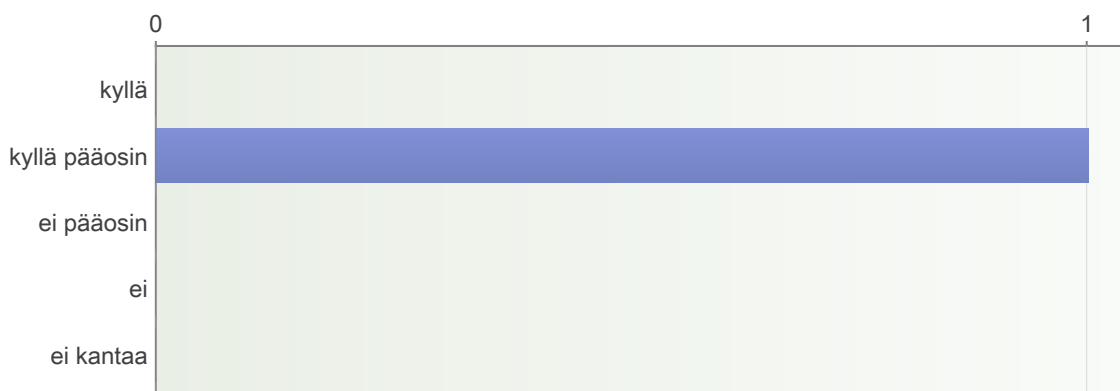

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Uudistuksessa on kiinnitettävä huomiota siihen, että kuntien uusi valtionosuusjärjestelmä turvaa tärkeiden sivistys- ja elinvoimapalveluiden järjestämisen tulevaisuudessa.

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

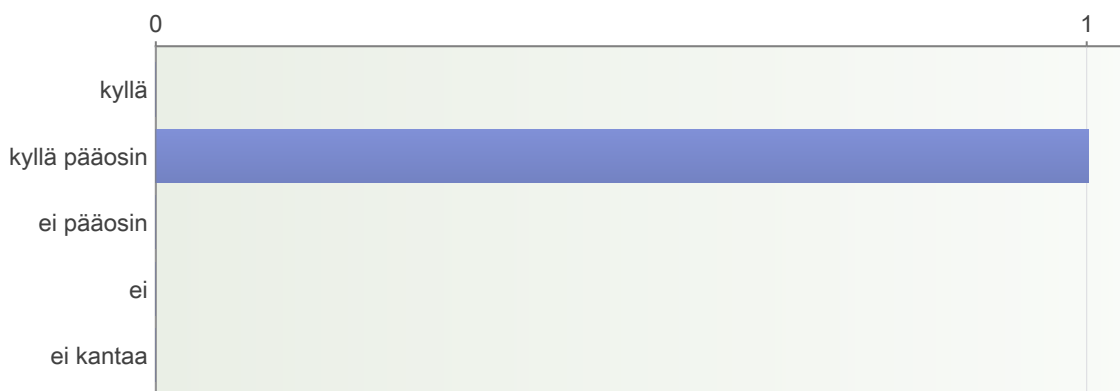
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen merkitys osana kuntien valtionosuusjärjestelmää on kannatettava.

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Ei vastauksia.

38. 36. Pidätekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

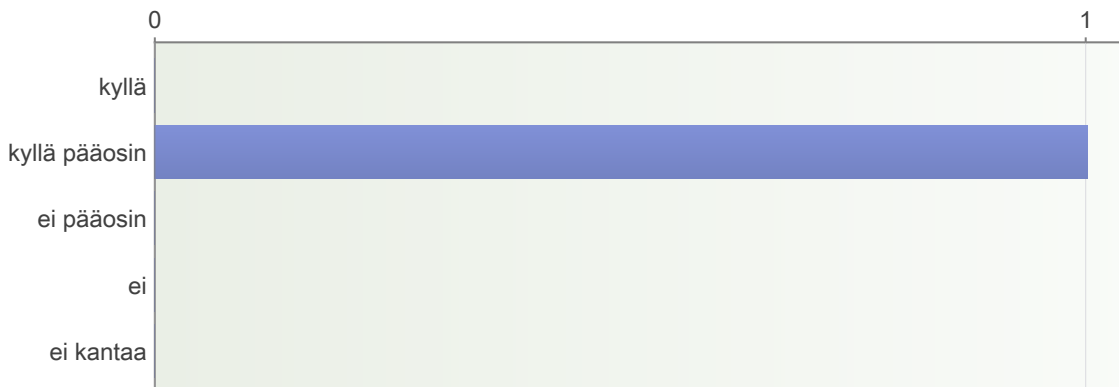
- Muutosten tehtävänä on varmistaa, että kenenkään työn verotus ei uudistuksen yhteydessä kiristy eikä kokonaisveroaste nouse. Näiden tavoitteiden toteutuminen on ensiarvoisen tärkeää.

39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Ei vastauksia.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

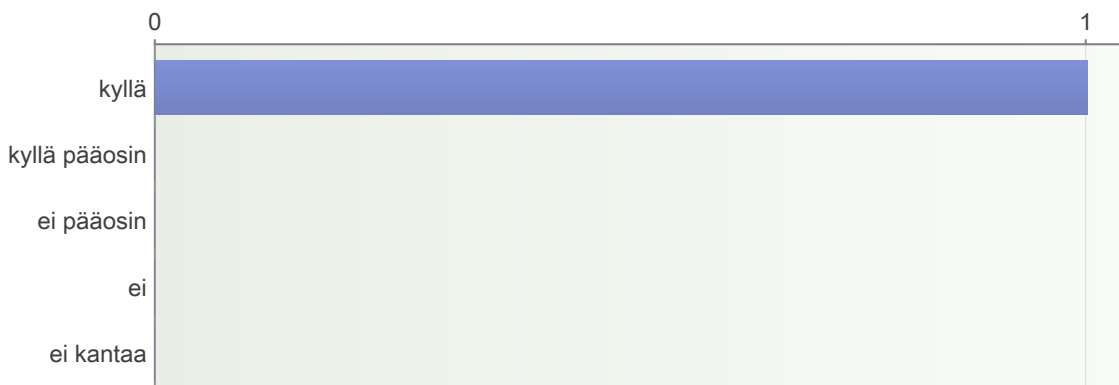

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Työntekijöiden vakaan ja järjestelmällisen siirtymisen varmistaminen on oleellista.

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

- Myöhemmässä tarkasteluvaiheessa erillisestä julkisesta eläkejärjestelmästä on perusteltua luopua ja siirtyä hallitusti kohti yhtä yleistä eläkejärjestelmää.

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveystieteiden henkilöstö toteuttaa uudistuksen. Henkilöstöstä löytyy valtava määrä monipuolista osaamista, joka on elintärkeää uudistuksen onnistumiselle. Henkilöstön on oltava alusta alkaen mukana uudistuksen tekemisessä. Suuren uudistuksen keskellä jo ennestään raskasta työtä tekevänä henkilöstön jaksamisesta on huolehdittava. Myös laadukas johtaminen auttaa uudistuksen edistämässä.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Ei vastauksia.

44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Ei vastauksia.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Ei vastauksia.

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Sote- ja maakuntauudistus on yhteiskuntaa voimakkaasti muokkaava välttämätön uudistus. Uudistus turvaa osaltaan julkisen sektorin kestävyttä ja uudistuskäkyä myös tulevaisuudessa. Uudistuksen avulla meillä on tulevaisuudessakin mahdollista tarjota kaikille suomalaisille laadukkaat sote-palvelut.

Uudistuksessa on lähdettävä ensisijaisesti ihmisten laadukkaista, tasavertaisista ja oikea-aikaisista palveluista, ei hallinnosta.

Sote-uudistuksen tavoitteena ovat yhdenvertaiset perus- ja erikoistason palvelut maassamme. Valinnanvapaus lyhentää jonoja ja tasaa hoidon oikea-aikaisuutta kaikilla väestöryhmillä.

Kokoomus katsoo, että tarvitsemme keskustelua kuntien tulevista tehtävistä, jotta pystymme vaikuttamaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Lähidemokratia on tärkeä osa yhteiskunnan rakenteita ja sen kehittämistä. Kunta on hyvinvoinnin perusyksikkö myös tulevaisuudessa.

Sote- ja maakuntauudistuksen jälkeenkin erityisesti kaupungit ja kunnat ovat kasvun moottoreita. Globaalissa maailmassa kaupunkiseudut ovat avainasemassa kasvun luomisessa. Uuden maakuntalain ei pidä rajoittaa tai vaikeuttaa kuntien elinvoimatehtävien tarkoituksenmukaista järjestämistä.

Kustannusten hillinnän tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että uudistuksessa huomioidaan muiden muassa henkilöstön osaamisen tarkoituksenmukainen hyödyntäminen ja työnjako, johtaminen, monituottajuus, digitalisaatio, sairaalapasiteetin järjeistäminen, palveluketjujen sujuvuus (integraatio), kustannusten läpinäkyvyys ja kilpailun hyödyntäminen.

Kokoomus pitää tärkeänä, että kenenkään verotus ei kiristy. Jokainen käteen jäävä euro on monelle perheen tai yksilön arjessa tärkeä, jopa ratkaiseva.

Sosiaali- ja terveystalveluiden henkilöstö toteuttaa uudistuksen. Henkilöstöstä löytyy valtava määrä monipuolista osaamista, joka on elintärkeää uudistuksen onnistumiselle. Henkilöstön on oltava alusta alkaen mukana uudistuksen tekemisessä. Suuren uudistuksen keskellä jo ennestään raskasta työtä tekevästä henkilöstön jaksamisesta on huolehdittava. Myös laadukas johtaminen auttaa uudistuksen edistämässä.

Kokoomus kannattaa sitä, että asiakkaan/potilaan palveluketju on saman järjestäjän vastuulla.

Esityksessä ehdotetaan, että oppilas- ja opiskelijahuollon järjestämisvastuu siirtyy maakuntien tehtäväksi. Oppilas- ja opiskelijahuollon palvelut, erityisesti koulukuraattorien ja -psykologien osalta integroidaan kouluissa ja oppilaitoksissa tiiviisti yhteen muun työyhteisön kanssa. Tehtävien siirto pois koulutuksen järjestäjiltä uhkaa rikkoa hyvin toimivat palvelu- ja yhteistyörakenteet kouluissa ja oppilaitoksissa. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki määrittelee oppilaitoksen hyvinvointityön perustaksi yhteisöllisen ja kaikkia osallistavan, ennaltaehkäisevän työn. Psykologien ja kuraattorien työajasta merkittävä osa on yhteisöllistä opiskeluhuoltoa. Esitystä tulee muuttaa siten, että oppilas- ja opiskelijahuollon palvelut kuraattorien ja psykologien osalta säilyvät kuntien järjestämisvastuulla, ja rahoitusuudistusta korjataan siten, että palveluiden järjestämiseen osoitetaan kunnille rahoitus. Kouluterveydenhuollon palvelut siirtyvät maakunnan järjestämisvastuulle muiden sosiaali- ja terveystalveluiden tavoin.

Lopuksi Kokoomus korostaa, että tavoitteet saavutetaan, on uudistuksesta saadut lausunnot analysoitava ja sen jälkeen on vielä käytävä läpi kaikkien eri uudistusten (sote- ja maakuntauudistus, laajan päivistyksen sairaalat, palveluiden keskittäminen, pelastustoimen uudistus, aluehallinnon uudistus jne.) vaikutukset maakunnittain ja tarkasteltava palveluiden saatavuutta. Kyseessä on kokonaisuus, jossa kaikki osat vaikuttavat.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Vastaajien määrä: 1

- 1. Lakiluonnoksen esitykset valtakunnallisista palvelukeskusten tehtävistä ja maakuntien velvoitteista käyttää näitä valtakunnallisia palvelukeskuksia eivät toteuta uudistuksen tavoitteita. Palvelukeskuksia ei tässä muodossa ja luonnoksessa kuvatuin tehtävin tule perustaa.
- 2. Järjestämislain pykälää 12 (Asiakkaan valinnanvapaus) tulee laajentaa valinnanvapauslain valmistelun pohjalta.
- 3. Maakunnan ja palvelulaitoksen rooli vaatii edelleen muutoksia suhteessa valinnanvapauteen, ettei palveluprosessista muodostu liian monimutkainen. Maakuntalain maakunnan palvelulaitosta koskeva luku 9 on käytävä läpi suhteessa suomalaiseen valinnanvapauteen.
- 4. Maakuntalain 2 luvussa kuntien ja maakunnan välisen työnjaon on oltava yksiselitteisen selkeä ja yhteistyölle on luotava pelisäännöt ja kuulemismenettelyt.
- 5. Lakiin tulee kirjata, että maakunnat voivat siirtää korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisvastuun YTHS:lle. Uudistuksen yhteydessä laajennettava YTHS koskemaan kaikkia korkeakouluopiskelijoita.
- 6. Rahoituslain luvun 3 säädettyä (13 §) vieraskielisyyskerrointa rahoituksen määräytymisessä on syytä nostaa esitetystä.
- 7. Tämän lisäksi rahoituslain luvussa 3 on säädettävä, että kaksikielisyys huomioidaan kokonaan omana kertoimenaan.
- 8. Esityksen valmistelussa ja lakiesityksen perusteluiden vaikutusarvioinneissa on ennen kaikkea arvioitava, ovatko rahoitusjärjestelmään sisällytetyt kannustimet ennaltaehkäisevän työn edistämiseen riittävät.

9. Rahoituslain luvussa 3 on huomioitava yliopistosairaaloiden erityisasema rahoituksessa esitettyä paremmin. Tutkimuksen ja opetuksen kokonaisuus on lakiluonnoksessa vielä puutteellisesti valmisteltu. Yliopistotasoiseen terveyden- ja lääketieteen tutkimukseen on riitettävä rahaa myös uudistuksen jälkeen. Rahoituksessa on huomioitava opetusta- ja tutkimusta tekevien yliopistollisten sairaaloiden erityispiirteet.

10. Uudistuksessa käytettäviä rahanjaon laskentapohjia tulee tarkistaa. Laskentapohjiksi on otettava bruttokustannukset, jotta vertaillaan todellisia ja toisiinsa nähden vertailukelpoisia kustannuksia. Lisäksi, jotta toiminnallista tehokkuutta voidaan vertailla, tulee alueiden erilaiset hintatasot indeksoida vastaamaan toisiaan.

11. Esitystä tulee muuttaa siten, että oppilas- ja opiskelijahuollon palvelut kuraattorien ja psykologien osalta säilyvät kuntien järjestämisvastuulla, ja rahoitusuudistusta korjataan siten, että palveluiden järjestämiseen osoitetaan kunnille rahoitus. Kouluterveydenhuollon palvelut siirtyvät maakunnan järjestämisvastuulle muiden sosiaali- ja terveyspalveluiden tavoin.

12. Laissa ja sen perusteluissa on nimenomaisesti todettava, että maakunnille ei luoda kuntien itsehallintoon ja yleistoimivaltaan rinnastuvaa yleistä toimivaltaa ja -alaa. Perusteluissa on myös tuotava esille, että kuntien itsehallintoa koskeva hallinto- tai oikeuskäytäntö ei rinnastu perustettavien maakuntien toimivallan arviointiin.

13. Maakuntalain tulisi mahdollistaa tehtävien siirrot kunnille silloin, kun siitä maakunnassa ja kuntien välillä niin sovitaan.